

การพัฒนาการเกษตรในหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคริณ (บ้านเล็กในป่าใหญ่)

บ้านไอร์ปาโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคริณ จังหวัดนราธิวาส

ไพศอล หะยีสาและ¹ สมลักษณ์ วงษ์ตานี¹ สายใจ นุเคราะห์ชน¹ ยุวดี ตั้งใจ¹ กอซี สาแม¹
โสพล ทองรักทอง² ธีชธาวินท์ สระอุไณ² วิชิต ตรีพันธ์³ โนรี อีสมะแอ⁴ ฉัตรชัย กิตติไพศาล⁵

บทคัดย่อ

โครงการพัฒนาการเกษตรหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคริณ (บ้านเล็กในป่าใหญ่) บ้านไอร์ปาโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคริณ จังหวัดนราธิวาส เป็นโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้จัดตั้งหมู่บ้านศิลปาชีพขึ้นในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองสุคริณ ในปี 2539 และได้จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกร จำนวน 38 ครอบครัวยุ่ ละ 5.5 ไร่ พร้อมบ้านพัก 1 หลัง ดำเนินการในรูปแบบ “บ้านเล็กในป่าใหญ่” ให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่าได้อย่างสมดุล

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 ได้เข้าดำเนินการพัฒนาอาชีพการปลูกพืชตามพระราชดำริ ผลการดำเนินงานสรุปว่า ด้านการพัฒนาการปลูกพืชบริเวณพื้นที่อยู่อาศัย 0.5 ไร่ ในช่วงแรกของการตั้งถิ่นฐาน พบว่าการให้ความรู้ การสนับสนุนพันธุ์พืช พร้อมจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแรงกระตุ้นในการพัฒนาการปลูกพืช และการติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกษตรกรมีการปลูกพืชที่หลากหลาย รวมทั้งมีการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน และการแปรรูปผลผลิตเห็ด ทำให้ได้มีพืชอาหาร ขายเป็นรายได้เสริม เพื่อแบ่งปันเพื่อนบ้าน และสามารถนำมาใช้ในการดำรงชีพอยู่ได้อย่างพอเพียง ด้านการพัฒนาการปลูกพืชในพื้นที่ทำการเกษตร 5 ไร่ มีพืชหลัก ได้แก่ มังคุด ยางพารา และพืชผสมผสาน ทุกพืชมีการเจริญเติบโตดี และการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การปลูกพืชเศรษฐกิจ การปลูกพืชแซมในสวนยางพาราและสวนไม้ผล รวมทั้งการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติการเกษตรที่ดี (GAP) ทำให้เกษตรกรมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัวได้ระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ที่ภาวะสินค้ายางพาราราคาตกต่ำ ส่งผลให้รายได้เกษตรกรลดต่ำลง ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ การให้อบรมความรู้หลักการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ขาดแคลนไปบางส่วน ส่งผลให้เกษตรกรมีการปรับตัวการเป็นอยู่ให้เข้ากับป่า ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของโครงการ ที่ให้คนสามารถอยู่ในพื้นที่ป่าได้โดยมีการพึ่งพาอาหารจากป่าและใช้ประโยชน์ป่าในเชิงอนุรักษ์ ทำให้การดำเนินชีวิตจึงมีรายจ่ายน้อยลง มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากผลผลิตทางการเกษตร และการแปรรูป โดยพืชปลูกยังให้รายได้เฉลี่ย 13,763 บาท/ครัวเรือน/ปี และผลของการพัฒนาได้ทำให้เกษตรกรจำนวน 2 ราย สามารถพัฒนาการเกษตรจนเป็นต้นแบบให้แก่เกษตรกรอื่นๆ ได้ศึกษาถึงแนวทางการผลิตพืช เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเอง สำหรับคำแนะนำในการพัฒนาต่อไป ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืช สร้างมูลค่าผลผลิตด้วยการแปรรูป การท่องเที่ยว และสร้างความโดดเด่นจากอัตลักษณ์พื้นที่

1/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร

2/ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร

3/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร

4/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร

5/ ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

คำนำ

ด้วยคราวที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยม พสกนิกร และสมาชิกนิคมสร้างตนเองสุคริณ ณ ศาลาทรงงานวัดโตะโม่ ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคริณ จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2537 ได้มีราษฎรบุตรหลานสมาชิกกลุ่มศิลปาชีพ ที่ยากจนเข้าเฝ้า กราบบังคมทูลขอพระราชทานที่ดินทำกิน จึงทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา และ ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองสุคริณ ในขณะนั้น พิจารณาจัดตั้งหมู่บ้านศิลปาชีพขึ้นในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองสุคริณ โดยจัดที่ดินทำกินให้ครอบครัวละ 5 ไร่ โดยดำเนินการในรูปแบบ “บ้านเล็กในป่าใหญ่” ให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่า ได้อย่างสมดุล และส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตร การปลูกพืชผักสวนครัว และงานศิลปาชีพต่างๆ ให้มี รายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริ ให้ดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน ในพื้นที่ที่แต่ละครอบครัวได้รับ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นิคมสร้างตนเองสุคริณ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม 17 หน่วยงาน ดำเนินโครงการนี้ตั้งแต่ ปี 2538 เป็นต้นมา และกรมประชาสัมพันธ์ได้อนุญาตให้นิคมสร้างตนเอง ใช้พื้นที่ป่าสงวนบริเวณบ้านไธสงป่าโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคริณ จำนวน 750 ไร่ ทั้งนี้ได้ดำเนินการคัดเลือกบุตรหลาน ของสมาชิกศิลปาชีพ ที่ยากจนและราษฎรที่ยากจนในพื้นที่นิคมสร้างตนเองสุคริณ เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ ตั้งแต่ ปี 2539-2550 จำนวน 38 ครอบครัว ภายหลังจากที่สมาชิกเข้าอยู่อาศัยในโครงการแล้ว หน่วยงานต่างๆ ได้ให้การสนับสนุนและ ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสานแก่สมาชิกในเชิงอนุรักษ์ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ส่งเสริมให้ปลูกผักสวนครัว ผักพื้นบ้าน พืชสมุนไพร เลี้ยงไก่ เป็ดเทศ การเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน สำหรับใช้บริโภคในครัวเรือนและ จำหน่ายเป็นรายได้เสริมในระยะสั้น ส่งเสริมปลูกไม้ผลเศรษฐกิจสำหรับรายได้ในระยะยาว ได้แก่ เงาะ ลองกอง ทุเรียน มังคุด ฯลฯ และปลูกพืชแซมด้วย กล้วย มะนาว สะตอ และหมาก เป็นต้น ส่งเสริมการอนุรักษ์ดูแลพื้นที่ ป่าต้นน้ำ และส่งเสริมให้สมาชิกปลูกไม้โตเร็วชนิดต่างๆ ไม้ใช้สอยและเพิ่มพื้นที่ในโครงการฯ รวมทั้งส่งเสริม ให้ปลูกพืชที่ใช้เป็นวัตถุดิบในงานศิลปาชีพ เช่น หวาย ย่านลิเภา สนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ปัจจัย การผลิตต่างๆ ที่จำเป็นแก่สมาชิก โดยจัดตั้งเป็นกองทุนเวียน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมต่างๆ เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มร้านค้าสวัสดิการในหมู่บ้านกลุ่มศิลปาชีพ กลุ่มปลูกหวาย และกลุ่ม อาสาสมัครพิทักษ์ป่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรต่างๆ รวมทั้งการฝึก ทักษะงานศิลปาชีพเพิ่มเติม ณ พระราชวังสวนจิตรลดา และพระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ส่งเสริมและดูแล สุขภาพอนามัยแก่สมาชิกในโครงการ และจัดสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาสในโครงการ ได้แก่ เด็กพิการ ผู้สูงอายุ เด็กวัยเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะยากจนและเดือดร้อน

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ทรงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎร โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคริณ (ภาคผนวก 1) และทรงมีพระราชเสาวนีย์ ซึ่งพระราชทาน แก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้า เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 12 สิงหาคม 2541 ณ ศาลาดุสิตาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2541 มีใจความว่า “ชาวอำเภอสุคริณ ที่ติดชายแดนไทย-มาเลเซีย ก่อนนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อ 20 กว่าปี เสด็จฯ ไปครั้งแรกทุกข์ยากมาก กว่าที่จะไปถึง ท่านทุกข์ยากมาก กว่าที่จะไปถึง ถนนก็เป็นดินโคลนลื่น ขนาดใช้รถจيب กว่าที่จะไปถึงก็แย่แล้ว ก็มีนิคม สร้างตนเองที่นั่น ประกอบไปด้วย ชาวอีสาน ชาวไทยทางใต้ต่างๆ ไทยอิสลาม ไทยพุทธ คนอีสาน ซึ่งทางการ ได้แบ่งพื้นที่ให้สำหรับ ทำนา ทำไร่ เพราะว่าเดิมที่เค้าอยู่เนี่ย เค้าไม่มีนาไม่มีไร่ ไม่มีทางทำมาหากิน พอเค้ารู้ว่าที่นี้ ที่สุคริณ ตั้งนิคมขึ้นสำหรับชาวบ้านที่ยากจน เค้าก็อาสาสมัครมาแรกเนี่ย มาใหม่ๆ น้ำตาร่วงกันเป็นแถว เพราะว่าทางเข้าออกมันลำบากเหลือเกิน ซ้ำมีช้างป่า มีอะไรเค้าบอกว่าไหนจะสู้กับปัญหาการเงินแล้ว ยังต้องสู้กับ ช้างอีก ต้องคอยหลบหลีกช้าง เดียวนี้ข้าพเจ้าไปพบยิ้มแย้มแจ่มใส แล้วก็กำลังใจ แล้วมาขอพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขอพื้นที่ให้ขยายพื้นที่นาคมนขึ้นสำหรับลูกหลานของเค้า ก็เกิดมีความศรัทธาขึ้นแล้ว ศรัทธาของเค้าที่เค้าทำเนีย นอกจากทำนาทำไร่ เลี้ยงไก่ เลี้ยงหมูแล้ว เค้ายังทำเกี่ยวกับसानลิเกา เส้นลิเกา สวยงามมาก แล้วก็ยังมีการทอดผ้า มีการปั้น แกะสลักฝีมือดีทั้งนั้นเลย”

อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อมาพบว่า เกษตรกรบางรายมีการย้ายถิ่น ทิ้งบ้าน หรือให้ผู้อื่นมาใช้ประโยชน์พื้นที่ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจและความมั่นคงของพื้นที่ ปัญหานี้หากไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อไปได้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร ได้เข้ามาพัฒนาการเกษตรตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นโครงการจนถึงปัจจุบัน และในช่วงที่เริ่มมีการย้ายถิ่นได้เร่งเข้าไปทำการพัฒนาระบบเกษตรแบบผสมผสานให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพการเกษตรเพื่อการดำรงชีพได้อย่างยั่งยืน มั่นคงต่อไป

วัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์ของโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพ เพื่อจัดตั้งหมู่บ้านศิลปาชีพ จัดที่ดินทำกินให้สมาชิกศิลปาชีพที่ยากจน เข้าอยู่อาศัยและประกอบอาชีพในโครงการฯ ครอบคลุมละ 5 ไร่ ส่งเสริมให้สมาชิกจัดทำผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพต่างๆ และมีความรู้ ทักษะฝีมือด้านศิลปาชีพ สามารถยกระดับรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกให้ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองและสังคมได้ พัฒนาและส่งเสริมระบบการเกษตรแบบผสมผสานที่เหมาะสมกับพื้นที่ ให้สมาชิกสามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างมั่นคงควบคู่กับการทำศิลปาชีพ

2. วัตถุประสงค์เฉพาะของงานกรมวิชาการเกษตร

- 1) เพื่อพัฒนาระบบการปลูกพืชบริเวณพื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ทำการเกษตร แบบผสมผสานที่เหมาะสมกับภูมิสังคม
- 2) เพื่อพัฒนาการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน และการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า
- 3) เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ครัวเรือนเกษตรกรสมาชิกโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพฯ สามารถประกอบอาชีพทางการเกษตรได้อย่างมั่นคง มีผลผลิตบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริม

วิธีดำเนินการ และสถานที่ดำเนินการ

อุปกรณ์ วัสดุการเกษตร พันธุ์พืช เช่น ยางพารา RRIM 600 มังคุด เงาะ ลองกอง พันธุ์พืชพื้นเมือง พืชผักทางการค้า ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี ก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ (รายละเอียดเพิ่มเติม ในภาคผนวก 2)

1. การศึกษาสภาพพื้นที่โครงการ
วิธีการ 1) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการผลิตทางการเกษตร และสภาพภูมิสังคม
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลระบบนิเวศน์
- 3) สำรวจสภาพพื้นที่โครงการ
- 4) สัมภาษณ์ครัวเรือนเกษตรกร
- 5) จัดทำเวทีจัดเวทีวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของครัวเรือนเกษตรกร

2. พัฒนาการปลูกพืชบริเวณพื้นที่อยู่อาศัย (พื้นที่ 0.5 ไร่)

- วิธีการ 1) พัฒนาการปลูกพืชผักอายุสั้นและพืชอื่นๆ เพื่อการบริโภคและใช้สอย
2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

3. พัฒนาการปลูกพืชในพื้นที่ทำการเกษตร (พื้นที่ 5 ไร่)

- วิธีการ 1) พัฒนาการปลูกพืชอย่างพารา ไม้ผล ปลูกพืชร่วม พืชแซมในสวนไม้ผล
2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
3) รับรองมาตรฐานการผลิตพืช (GAP)
4) เชื่อมโยงกับนโยบายสำคัญด้านการเกษตรของรัฐบาล

4. พัฒนาการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน และการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า

- วิธีการ 1) พัฒนาการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน
2) พัฒนาการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า
3) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

5. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- วิธีการ 1) ถ่ายทอดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2) ติดตามให้คำแนะนำ

การบันทึกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

บันทึก การเจริญเติบโต ผลผลิต ต้นทุน รายได้
ข้อมูลทัศนคติเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย
ร้อยละ และวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ระยะเวลา

ปี พ.ศ. 2539-2561 (ระยะเวลา 22 ปี)

สถานที่ดำเนินการ

โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่)
บ้านไอร์ป่าโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

ผลและวิจารณ์ผลการดำเนินงาน

1. ผลการศึกษาศึกษาสภาพพื้นที่โครงการ

โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) ตั้งอยู่ที่ บ้านไอร์ป่าโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส มีค่าพิกัด ณ จุดทางเข้าพื้นที่โครงการ ในระบบ UTM โซน 47N คือ (X : 802400.44, Y : 645674.04) ดำเนินโครงการนี้ตั้งแต่ ปี 2538 เป็นต้นมา โดยใช้พื้นที่ป่าสงวนบริเวณบ้านไอร์ป่าโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จำนวน 750 ไร่ และดำเนินการคัดเลือกบุตรหลานของสมาชิกศิลปาชีพที่ยากจนและราษฎรที่ยากจนในพื้นที่นิคมสร้างตนเองสุคีริน เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพฯ ตั้งแต่ ปี 2539-2550 จำนวน 38 ครัวเรือน (ภาคผนวก 3) โดยปัจจุบันมีครอบครัวอาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพฯ จำนวน 32 ครัวเรือน

ภาพที่ 1 สภาพพื้นที่ของโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนคมสร้างตนเองสุคิริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส

ลักษณะภูมิสังคมของพื้นที่อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

- ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงชันและป่าทึบ มีที่ราบระหว่างภูเขาบ้างเล็กน้อย ลักษณะดินมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำสายบุรี และแม่น้ำสุโหงโกลก มีแม่น้ำที่สำคัญคือ แม่น้ำสายบุรี และมีคลองที่สำคัญ 12 สาย ลำธารสายสำคัญ 7 สาย

- ลักษณะภูมิอากาศ มีฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปี ลักษณะทางภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ เดือน มกราคม-เมษายน อุณหภูมิเฉลี่ย 30 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 50 มิลลิเมตร และฤดูฝน ช่วงเดือน พฤษภาคม-ธันวาคม อุณหภูมิเฉลี่ย 20 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 265 มิลลิเมตร

- มีแหล่งน้ำชลประทาน เป็นสระเก็บน้ำอยู่ในโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพฯ

- ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ 60 ศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ 40

จากสภาพพื้นที่ที่มีลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสภาพพื้นที่สามารถที่ทำการเกษตรได้ดี สามารถปลูกพืชได้หลายชนิด โดยเฉพาะยางพารา และไม้ผล

เมื่อวิเคราะห์ระบบนิเวศน์และสอบถามปัญหาของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพฯ พบว่า การขาดปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เป็นปัญหาสำคัญที่สุด ร้อยละ 53.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในปัจจุบัน (32 ครัวเรือน) รองลงมา คือ การเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช ร้อยละ 46.9 ของครัวเรือนทั้งหมด

ตารางที่ 1 ปัญหาของครัวเรือนเกษตรกรโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนคมสร้างตนเองสุคิริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส ปี 2561

ปัญหาของครัวเรือนเกษตรกร	ครัวเรือน	ร้อยละเมื่อเทียบกับครัวเรือนทั้งหมดในปัจจุบัน (32 ครัวเรือน)
ขาดปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	17	53.1
โรคและแมลงศัตรูพืช	15	46.9
ราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ	11	34.4
ขาดองค์ความรู้ทางการเกษตร	8	25.0
พื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด	5	15.6
สภาพอากาศไม่เหมาะสม	4	12.5
ภัยธรรมชาติ	3	9.4
ห่างไกลแหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิต	1	3.1

2. พัฒนาการปลูกพืชบริเวณพื้นที่อยู่อาศัย (พื้นที่ 0.5 ไร่)

การพัฒนาในช่วง ปี 2539-2549 ช่วงเริ่มโครงการ ปี 2539 เกษตรกรจะได้รับการจัดสรรพื้นที่ที่บ้าน 0.5 ไร่ พร้อมบ้าน 1 หลัง และพื้นที่ทำเกษตร 5 ไร่ สภาพบ้านเรือนเกษตรกรในช่วงเริ่มตั้งโครงการประกอบด้วย บ้าน 2 ชั้น มีพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารรอบๆบ้าน โจทย์สำคัญของการพัฒนาในระยะแรกของการตั้งถิ่นฐาน คือ การพัฒนาการปลูกพืชให้มีพืชอาหารเพียงพอต่อการดำรงชีพ

ผลการพัฒนาพื้นที่บริเวณบ้านในช่วงเริ่มต้น พบว่าการให้ความรู้ สนับสนุนพันธุ์พืช พร้อมจัดประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแรงกระตุ้นในการพัฒนาการปลูกพืช และการติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เกษตรกรสามารถมีผลการปลูกพืชที่หลากหลาย ได้เป็นอาหารสำหรับสมาชิกในครัวเรือน และเพื่อแม่เพื่อนบ้าน สามารถนำมาใช้ในการดำรงชีพได้อย่างพอเพียง

ภาพที่ 2 บ้านเรือนเกษตรกรช่วงเริ่มโครงการ ปี 2539 โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคริณ (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส

ภาพที่ 3 ผลการพัฒนาการปลูกพืชบริเวณพื้นที่อยู่อาศัยในช่วงเริ่มต้น โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคริณ (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส

การปลูกพืชบริเวณพื้นที่อยู่อาศัย จะมีการหมุนเวียนชนิดและปริมาณไปตามความเหมาะสมของระยะเวลา และสภาพภูมิสังคม ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวนเกษตรกรมีการปลูกพืชน้อยลงในบางครัวเรือน และก็มีบางครัวเรือนที่ปลูกพืชหลากหลายชนิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรนิยมการไปหาพืชในพื้นที่ป่ามาบริโภคมากขึ้น โดยเกษตรกรนิยมปลูกข้าวโพดมากที่สุด ร้อยละ 34.4 ของครัวเรือนทั้งหมดในปัจจุบัน รองลงมา คือ การปลูกพริก ร้อยละ 28.1 ของครัวเรือนทั้งหมด

ตารางที่ 2 การปลูกพืชในพื้นที่อยู่อาศัยของเกษตรกรโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส ปี 2561

ชนิดพืช	ครัวเรือน	ร้อยละเมื่อเทียบกับครัวเรือนทั้งหมด ในปัจจุบัน (32 ครัวเรือน)
ข้าวโพด	11	34.4
พริก	9	28.1
ผักบุ้ง	8	25.0
ผักคะน้า	5	15.6
ผักกวางตุ้ง	4	12.5
มะเขือ	3	9.4
ชะอม	3	9.4
กระเพรา	2	6.3
ถั่วฝักยาว	2	6.3

ภาพที่ 4 การปลูกพืชในพื้นที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในปัจจุบัน โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส ปี 2561

3. พัฒนาการปลูกพืชในพื้นที่ทำการเกษตร (พื้นที่ 5 ไร่)

การปลูกพืชในพื้นที่ทำการเกษตร จะมีพืชหลัก ได้แก่ มังคุด กล้วยละ 65.8 ของครัวเรือนทั้งหมด ในปัจจุบัน และยางพารา กล้วยละ 60.5 ของครัวเรือนทั้งหมด นอกจากนั้นเป็นพืชที่ปลูกเป็นสวนผสมผสาน เช่น ลองกอง เงาะ ทุเรียน มะพร้าว กล้วย และไม้ยืนต้น เช่น ตะเคียน พยูง การเจริญเติบโตของพืชเป็นไปตามปกติ (ภาคผนวก 4) และมีการปลูกเพิ่มเติมตามความต้องการของแต่ละราย ด้านการพัฒนาที่ได้ดำเนินการต่อเนื่อง คือ การอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี การปลูกพืชเศรษฐกิจ การปลูกพืชแซมในสวนยางพาราและสวนไม้ผล เช่น การปลูกพืชสมุนไพร การปลูกผักเหียง รวมทั้งการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน โดยเน้นการสำรวจ แปลงปลูก การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ และการใช้สารสกัดจากพืชในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

การรับรองมาตรฐานการผลิตพืช ได้ดำเนินการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการรับรองมาตรฐานการผลิตพืชในการปฏิบัติการเกษตรที่ดี (GAP) เพื่อส่งเสริมให้ครัวเรือนเกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP โดยปัจจุบันมีครัวเรือนเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP มังคุด จำนวน 2 ครัวเรือน

การเชื่อมโยงกับนโยบายสำคัญด้านการเกษตรของรัฐบาล ครัวเรือนเกษตรกรโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพฯ ได้เข้าเป็นสมาชิกโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่มังคุด เพื่อรวมกลุ่มการผลิต รวมกลุ่มการจำหน่าย และได้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

ภาพที่ 5 การปลูกพืชในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส ปี 2561

4. พัฒนาการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน และการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า

เห็ดนางฟ้า เป็นเห็ดที่นิยมบริโภคในพื้นที่ มีตลาดรองรับผลผลิต และสามารถแปรรูปได้ เกษตรกรจึงต้องการองค์ความรู้ในการเพาะเห็ดนางฟ้า จึงได้ดำเนินการอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน และการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า เป็นแหนมเห็ด เห็ดปรุงรส และไส้กรอกเห็ด เพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเพื่อเสริมรายได้ โดยมีการเชื่อมโยงกับงานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือนอย่างครบวงจร

และได้สนับสนุนโรงเรือนและก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้าบางส่วน ปัจจุบันมีครัวเรือนเกษตรกรที่ดำเนินการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน จำนวน 20 ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ย 6,300 บาท/ครัวเรือน/ปี

ภาพที่ 6 กิจกรรมเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือนและการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า ของเกษตรกรโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคริริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส

5. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สถานการณ์ ณ ในช่วง ปี 2555-2561 พบว่า ในภาวะที่สินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ส่งผลให้รายได้เกษตรกรจากภาคการเกษตรลดต่ำลง ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เกษตรกรบางรายจึงหันไปประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรมากขึ้น จากปัญหาเศรษฐกิจและความมั่นคงของพื้นที่ ทำให้เกษตรกรบางรายมีการย้ายถิ่นที่กลับบ้าน หรือให้ผู้อื่นมาใช้ประโยชน์พื้นที่ คงเหลือเกษตรกรที่อยู่ในโครงการ 32 ครัวเรือน จากเดิม 38 ครัวเรือน ปัญหานี้หากไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อไปได้ นอกจากนี้ยังสำรวจพบว่าเกษตรกรต้องการแก้ปัญหาการขาดพืชพันธุ์ดี ขาดองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช ขาดปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็น เช่น โรงเรือนและก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า

การแก้ไข ได้อบรมให้ความรู้ในหลักการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ขาดแคลนไปบางส่วน ผลการดำเนินงาน พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรมีการปรับตัวโดยการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ให้เข้ากับป่า ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ที่ให้คนสามารถอยู่ในพื้นที่ป่าได้โดยมีการพึ่งพาอาหารจากป่าและใช้ประโยชน์ป่าในเชิงอนุรักษ์ ทำให้การดำเนินชีวิตจึงมีรายจ่ายน้อย ในการซื้อผัก-ผลไม้ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ไม่เกิน 200 บาท/เดือน มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นเกิดจากผลผลิตทางการเกษตร และการแปรรูปผลผลิต ที่นำไปขายในตลาดชุมชนท้องถิ่น เช่น ผลผลิตพืชผัก ผลผลิตพืชไร่ และผลผลิตเห็ดนางฟ้า

เพิ่มขึ้น 1,000-1,500 บาท/ครัวเรือน/เดือน ส่วนพืชหลัก มีรายได้รวมเฉลี่ย 13,763 บาท/ครัวเรือน/ปี สินค้าที่ทำรายได้หลัก คือ ยางพารา หน่อดนางฟ้า และมังคุด

ตารางที่ 3 ความต้องการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐของครัวเรือนเกษตรกร โครงการหมู่บ้านศิลปอาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส

ความต้องการ	ครัวเรือน	ร้อยละ
พันธุ์พืช	24	72.7
โรงเรือนและก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า	19	57.6
ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์	18	54.5
สารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	12	36.4
องค์ความรู้ทางการเกษตร	10	30.3
การติดตามเยี่ยมเยียนอย่างต่อเนื่อง	4	12.1

ตารางที่ 4 รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร โครงการหมู่บ้านศิลปอาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส ปี 2561

ชนิดพืช	ครัวเรือน	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ยต่อรายที่ปลูก (บาท/ครัวเรือน/ปี)	รายได้เฉลี่ย 32 ครัวเรือน (บาท/ครัวเรือน/ปี)
ยางพารา	23	71.9	8,500	6,109
หน่อดนางฟ้า	20	62.5	6,300	3,938
มังคุด	25	78.1	3,300	2,578
ลองกอง	6	18.8	1,500	281
เงาะ	6	18.8	1,500	281
ทุเรียน	6	18.8	1,500	281
มะพร้าว	5	15.6	1,600	250
สะตอ	1	3.1	1,400	44
รวม				13,763

เกษตรกรและระบบการผลิตพืชต้นแบบ โครงการหมู่บ้านศิลปอาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส

ผลของการพัฒนาในภาพรวมทั้งหมดของการดำเนินงานโครงการฯ ได้ทำให้เกษตรกรบางรายสามารถพัฒนาระบบการผลิตพืช ซึ่งสามารถเป็นต้นแบบให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ได้ศึกษาถึงแนวทางการผลิตพืชเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเอง ซึ่งแต่ละฟาร์มจะมีการใช้ประโยชน์ที่ดินปลูกพืชที่หลากหลาย มีรายได้จากภาคการเกษตร และมีรายได้จากงานศิลปอาชีพ จำนวน 2 ราย ดังนี้

1. นายอำนาจ มีศิลป์ อายุ 49 ปี

- บ้านเลขที่ 88/10 บ้านไอร์ปาโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส
- จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 ราย
- จำนวนแรงงานภาคการเกษตร 4 ราย

- ระบบการผลิตพืช คือ การปลูกมังคุดเป็นพืชหลักในพื้นที่ทำการเกษตร และปลูกพืชแซมหลากหลายชนิด ตามความต้องการของตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคของครัวเรือน เช่น พืชผัก ไม้ผล นอกจากนี้ยังปลูกไม้ยืนต้น ไว้ใช้สอยหรือจำหน่ายในอนาคต เช่น ไม้พยุง ตะเคียนทอง ไม้พะยอม

- กิจกรรมทางการเกษตร ระหว่างปี 2558-2561 จะมีรายได้จากผลผลิตมังคุด มากที่สุด 100,000 บาท รองลงมา คือ หมาก 85,000 บาท รายได้รวมทั้งหมด 204,360 บาท หรือเฉลี่ย 51,090 บาท/ปี

- จากการสรุปบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายภาคการเกษตรกร ปี 2561 (มกราคม-กรกฎาคม) พบว่า ปัจจุบันเกษตรกรมีรายได้ 35,460 บาท

ตารางที่ 5 กิจกรรมทางการเกษตรกรและรายได้ของ นายอำนาจ มีศิลป์ ระหว่างปี 2558-2561

กิจกรรมทางการเกษตร	จำนวน	รายได้รวม
<i>พื้นที่รอบบริเวณบ้านพัก (0.5 ไร่)</i>		
เห็ดนางฟ้า	1,000 ก้อน	6,160 บาท
ผักสลัดน้ำ	200 ต้น	-
ผักหวาน	100 ต้น	-
ชะอม	50 ต้น	-
ข่า	10 กอ	-
พริก	10 ต้น	-
ตะไคร้	7 กอ	-
มะกรูด	4 ต้น	-
มะนาว	3 ต้น	-
<i>พื้นที่ทำการเกษตร (5 ไร่)</i>		
ยางพารา	300 ต้น	-
ผักหวาน	200 ต้น	-
ชะอม	200 ต้น	500 บาท
มังคุด	150 ต้น	100,000 บาท
หมาก	150 ต้น	85,000 บาท
ดาหลา	60 กอ	8,000 บาท
ลองกอง	50 ต้น	-
ไม้พยุง	30 ต้น	-
สะตอ	30 ต้น	4,700 บาท
ตะเคียนทอง	30 ต้น	-
ผักเหลียง	20 ต้น	-
ไม้พะยอม	5 ต้น	-
รายได้รวมทั้งหมด		204,360 บาท
รายได้เฉลี่ยต่อปี		51,090 บาท/ปี

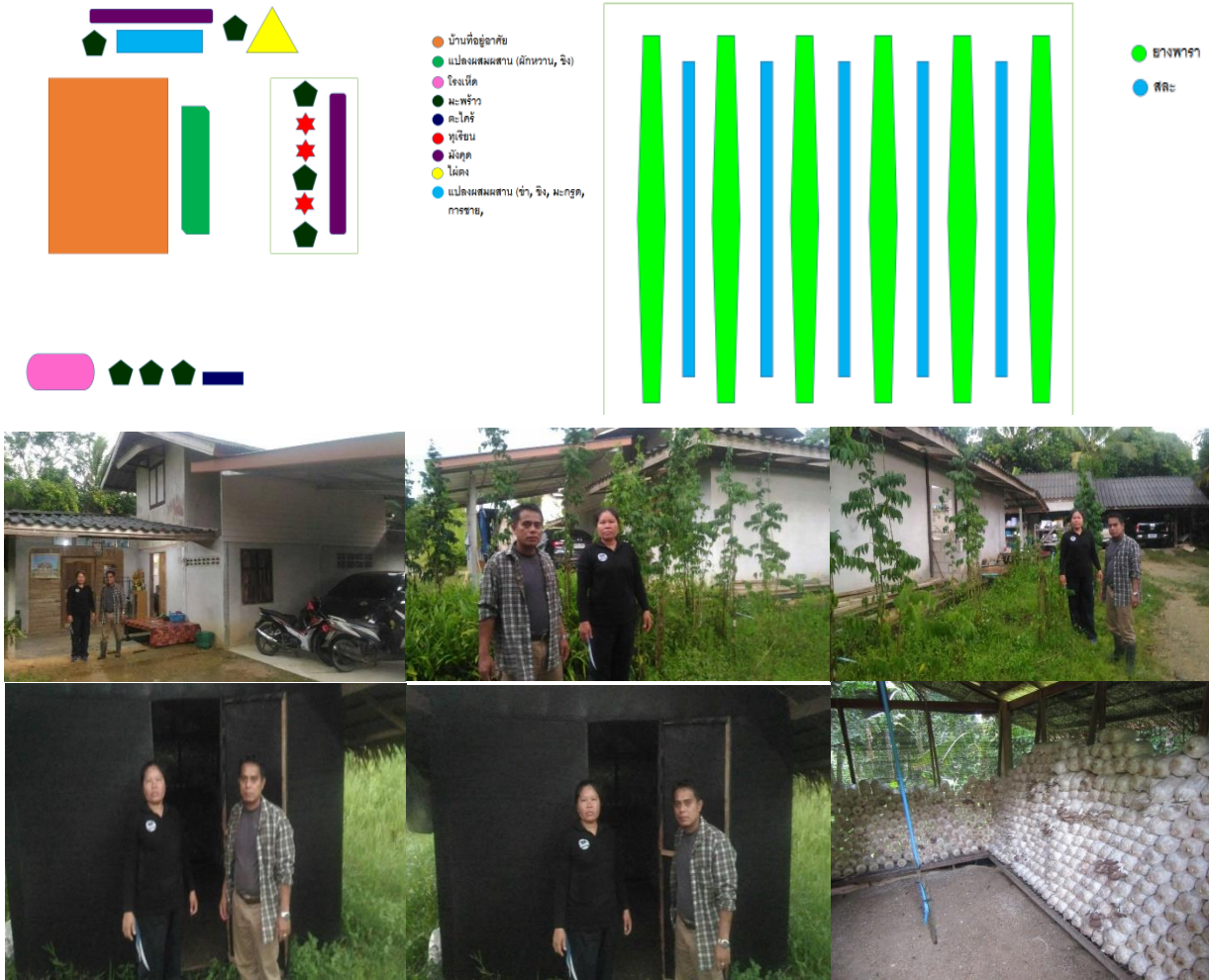
- กิจกรรมทางการเกษตร ระหว่างปี 2558-2561 มีรายได้จากผลผลิตเห็ดนางฟ้า มากที่สุด 100,000 บาท รองลงมา คือ ยางพารา 8,000 บาท รายได้รวมทั้งหมด 120,200 บาท หรือเฉลี่ย 30,050 บาท/ปี
- จากการสรุปบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายภาคการเกษตรกร ปี 2561 (มกราคม-กรกฎาคม) พบว่า ปัจจุบันเกษตรกรมีรายได้ 26,680 บาท

ตารางที่ 7 กิจกรรมทางการเกษตรกรและรายได้ของ นางเต็มสิริ พวงเพชร ระหว่างปี 2558-2561

กิจกรรมทางการเกษตร	จำนวน	รายได้รวม
<i>พื้นที่รอบบริเวณบ้านพัก (0.5 ไร่)</i>		
เห็ดนางฟ้า	2,500 ก้อน	100,000 บาท
มังคุด	10 ต้น	1,700 บาท
กระชาย	10 ต้น	-
ตะไคร้	10 กอ	-
มะพร้าว	8 ต้น	3,500 บาท
ข่า	5 กอ	-
ทุเรียน	3 ต้น	7,000 บาท
ผักหวาน	3 แถว	-
ขมิ้น	3 กอ	-
มะกรูด	3 ต้น	-
ไผ่ตง	3 กอ	-
<i>พื้นที่ทำการเกษตร (5 ไร่)</i>		
ยางพารา	200 ต้น	8,000 บาท
สละ	30 ต้น	-
รายได้รวมทั้งหมด		120,200 บาท
รายได้เฉลี่ยต่อปี		30,050 บาท/ปี

ตารางที่ 8 สรุปบัญชีรายรับ-รายจ่ายภาคการเกษตรกร ปี 2561 (มกราคม-กรกฎาคม) ของนางเต็มสิริ พวงเพชร

รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)	คงเหลือ (บาท)
- จำหน่ายผลผลิตเห็ดนางฟ้า	30,400	-	30,400
- จำหน่ายยางพารากันกล้วย	2,200	-	32,600
- จำหน่ายผลผลิตพืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น	600	-	33,200
- ค่าปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	-	3,320	29,880
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงทางการเกษตร	-	3,000	26,880
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมือทางการเกษตร	-	200	26,680
รวมทั้งสิ้น	33,200	6,520	26,680

ภาพที่ 8 แผนผังฟาร์มและกิจกรรมทางการเกษตรของ นางเต็มสิริ พวงเพชร

สรุปผลการดำเนินงานและคำแนะนำ

โครงการพัฒนาการเกษตรหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) บ้านไอร์ป่าโจ หมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนครราชสีมา เป็นโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้จัดตั้งหมู่บ้านศิลปาชีพขึ้นในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองสุคีริน โดย ปี 2539 ได้จัดที่ดินทำกินให้แก่สมาชิกกลุ่มศิลปาชีพ จำนวน 38 ครัวเรือนๆ ละ 5.5 ไร่ พร้อมบ้าน 1 หลัง โดยดำเนินการในรูปแบบ “บ้านเล็กในป่าใหญ่” ให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่าได้อย่างสมดุล โดยสภาพพื้นที่โครงการเป็นเทือกเขาสูงชัน และมีที่ราบระหว่างเทือกเขา ลักษณะดินมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นน้ำของแม่น้ำหลายสาย สภาพพื้นที่ที่สามารถทำการเกษตรได้ดี สามารถปลูกพืชได้หลายชนิด โดยเฉพาะยางพารา และไม้ผล

การพัฒนาการปลูกพืชบริเวณพื้นที่อยู่อาศัย 0.5 ไร่ ในช่วงเริ่มต้นโครงการ โจทย์สำคัญของการพัฒนาในระยะแรกของการตั้งถิ่นฐาน คือพัฒนาการปลูกพืชให้มีความรู้ สนับสนุนพันธุ์พืช พร้อมจัดประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแรงกระตุ้นในการพัฒนาการปลูกพืช และการติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เกษตรกรมีการปลูกพืชที่หลากหลาย รวมทั้งการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือนและการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า ทำให้ได้มีพืชอาหารขายเป็นรายได้ และเผื่อแผ่เพื่อนบ้าน สามารถนำมาใช้ในการดำรงชีพอยู่ได้อย่างพอเพียง

พัฒนาการปลูกพืชในพื้นที่ทำการเกษตร 5 ไร่ มีพืชหลัก ได้แก่ มังคุด ฝรั่ง พารา นอกจากนั้นเป็นพืชที่ปลูกเป็นสวนผสมผสาน พืชมีการเจริญเติบโตดี การอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี การปลูกพืชเศรษฐกิจ การปลูกพืชแซมในสวนยางพาราและสวนไม้ผล รวมทั้งการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติการเกษตรที่ดี (GAP) และการเชื่อมโยงกับนโยบายสำคัญด้านการเกษตรของรัฐบาล จะทำให้เกษตรกรมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัวได้ระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ที่ภาวะสินค้ายางพาราราคาตกต่ำ ส่งผลให้รายได้เกษตรกรลดต่ำลง ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพนั้น การให้อบรมความรู้ในหลักการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ขาดแคลนไปบางส่วน ส่งผลให้เกษตรกรมีการปรับตัวการเป็นอยู่ให้เข้ากับป่า ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ที่ให้คนสามารถอยู่ในพื้นที่ป่าได้โดยมีการพึ่งพาอาหารจากป่าและใช้ประโยชน์ป่าในเชิงอนุรักษ์ ทำให้การดำเนินชีวิตมีรายจ่ายจึงมีน้อย มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นเกิดจากผลผลิตทางการเกษตร และการแปรรูป โดยพืชยังให้รายได้เฉลี่ย 13,763 บาท/ครัวเรือน/ปี

ผลของการพัฒนา ได้ทำให้เกษตรกร จำนวน 2 ราย สามารถพัฒนาการเกษตรเป็นเกษตรกรและระบบการผลิตพืชต้นแบบแก่เกษตรกรอื่นๆ ได้ศึกษาถึงแนวทางการผลิตพืชเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเอง ซึ่งแต่ละฟาร์มจะมีการใช้ประโยชน์ที่ดินปลูกพืชที่หลากหลาย มีรายได้จากการเกษตร 3-5 หมื่นบาท/ครัวเรือน/ปี และมีรายได้จากงานศิลปาชีพ

คำแนะนำในการพัฒนาต่อไป ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ให้นางฟ้า รวมทั้งสร้างมูลค่าผลผลิตด้วยการแปรรูป การท่องเที่ยว ควบคู่กับการทำบัญชีครัวเรือน และสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ จากความโดดเด่นด้านเป็นสถานที่ที่โครงการพระราชดำริและมีภูมิสังคมเฉพาะถิ่น และที่สำคัญคือการสนับสนุนจากภาครัฐที่คอยเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาเนื่องจากเป็นพื้นที่พิเศษ

การนำไปใช้ประโยชน์/การขยายผล

เป็นโครงการที่สนองพระราชดำริในการพัฒนาสมาชิกหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) ผลงานการพัฒนาและความสำเร็จของโครงการภาพรวมและเกษตรกรต้นแบบ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ขนาดเล็กและประชาชนอยู่ร่วมกับป่า

เอกสารอ้างอิง

นิคมสร้างตนเองสุคีริน จังหวัดนราธิวาส. มปป. สรุปผลการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพ (บ้านเล็กในป่าใหญ่). หน้า 22-23. สำนักพัฒนาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 ภาพการเสด็จพระราชดำเนินของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 ทรงเยี่ยมราษฎรโครงการพัฒนาการเกษตรหมู่บ้านคิลปาศีพนคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่)

ภาคผนวก 2 หลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรในโครงการพัฒนาการเกษตรหมู่บ้านศิลาปาชีพ
นิคมสร้างตนเองสุคริณ (บ้านเล็กในป่าใหญ่)

1) การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
1. ดำเนินชีวิตตามกระแสนิยม 2. ให้ความสำคัญกับวัตถุนิยม	1. ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และต้องอยู่บนพื้นฐานของเงื่อนไขสำคัญ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม 2. เศรษฐกิจแบบพอเพียงสำหรับเกษตรกรตามแนว พระราชดำริ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ “ทฤษฎีใหม่” 3 ชั้น คือ ชั้นที่หนึ่ง มีความพอเพียงเลี้ยงตัวเองได้บน พื้นฐานของความประหยัด ขจัดการใช้จ่าย ชั้นที่สอง รวมพลังกันในรูปกลุ่ม เพื่อทำการ ผลิต การตลาด การจัดการ รวมทั้งด้านสวัสดิการ การศึกษา การพัฒนาสังคม ชั้นที่สาม สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและ ขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจ ภาคองค์กร พัฒนาเอกชน และภาคราชการในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการ และข่าวสารข้อมูล

2) การปลูกพืชผักปลอดภัยเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเพื่อเสริมรายได้

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
1. ปลูกผักเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก 2. จำหน่ายในตลาดท้องถิ่น เพื่อเสริมรายได้ 3. พันธุ์ผักที่ปลูกส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานของรัฐ 4. จะใส่ปุ๋ยก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ของรัฐ 5. ขาดการดูแลรักษาตามหลักวิชาการ	1. แนะนำการปลูกผัก การใส่ปุ๋ย และการดูแลรักษา ตามหลักวิชาการ 2. เน้นการสำรวจแปลง เพื่อติดตามและพยากรณ์การ ระบาดของศัตรูพืช โดยแนะนำให้สมาชิกโครงการ รู้จักแมลงศัตรูพืช แมลงศัตรูธรรมชาติ และโรคพืชที่ สำคัญของพืชผัก 3. แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน 4. แนะนำการปลูกผักในภาชนะ การปลูกผักแนวตั้ง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด

3) การปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
<p>1. ขาดการดูแลรักษาตามหลักวิชาการ ในการปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ เช่น มังคุด เงาะ ลองกอง ทูเรียน โดยให้เหตุผลด้านราคาผลผลิตที่ตกต่ำ</p> <p>2. เปลี่ยนแปลงจากปลูกชนิดของไม้ผล ตามกระแสราคาของไม้ผล</p> <p>3. จะใส่ปุ๋ยก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ</p> <p>4. จำหน่ายผลผลิต โดยพึ่งพาพ่อค้าจากภายนอกเป็นหลัก</p>	<p>1. แนะนำการปลูกไม้ผล การใส่ปุ๋ย และการดูแลรักษาตามหลักวิชาการ โดยเน้นการตัดแต่งกิ่ง การตัดแต่งทรงพุ่ม การตัดแต่งช่อดอก การตัดแต่งช่อผล</p> <p>2. การสำรวจแปลง เพื่อติดตามและพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืช โดยแนะนำให้สมาชิกโครงการรู้จักแมลงศัตรูพืช แมลงศัตรูธรรมชาติ และโรคพืชที่สำคัญของไม้ผล</p> <p>3. แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน</p> <p>4. แนะนำการหาคำความรู้ด้านไม้ผล จากแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ ปัจจุบันมีสมาชิกบางส่วนได้เข้ารับการถ่ายทอดความรู้ ผ่าน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)</p> <p>5. แนะนำการรวมกลุ่มการผลิต ปัจจุบันมีสมาชิกบางส่วนได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรกรรแปลงใหญ่มังคุด</p>

4) การปลูกพืชแซมในสวนยางพาราหรือสวนไม้ผล

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
<p>1. สมาชิกโครงการที่ปลูกยางพาราหรือสวนไม้ผลส่วนใหญ่ไม่ได้ปลูกพืชแซม ทำให้มีรายได้จากหลักที่ปลูกไว้เพียงอย่างเดียว</p> <p>2. สมาชิกโครงการที่ปลูกพืชแซมไว้แล้ว ส่วนใหญ่ขาดการดูแลรักษาตามหลักวิชาการ</p>	<p>1. แนะนำการปลูกพืชแซมในสวนยางพาราหรือสวนไม้ผล เช่น พืชผัก ผักเหริยง พืชสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด และเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>2. แนะนำการใส่ปุ๋ย และการดูแลรักษาพืชแซมในสวนยางพาราหรือสวนไม้ผล ตามหลักวิชาการ</p>

5) การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
<p>1. ขาดองค์ความรู้ในการป้องกันกำจัดศัตรู ตามหลักวิชาการ</p> <p>2. หากเกิดการเข้าทำลายของศัตรูพืช จะใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัด แต่เป็นส่วนน้อย ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่ดำเนินการใดๆทั้งสิ้น</p> <p>3. รอการช่วยเหลือจากทางภาครัฐเป็นหลัก</p>	<p>1. แนะนำการสำรวจแปลง เพื่อติดตามและพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืช</p> <p>2. แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM)</p> <p>2.1) ใช้พันธุ์ดี/พันธุ์ต้านทาน</p> <p>2.2) วิธีเขตกรรม โดยการทำให้พืชมีความแข็งแรง การตัดแต่งกิ่ง การตัดแต่งดอก การตัดแต่งผล การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ</p> <p>2.3) วิธีกล เช่น การจับศัตรูพืชมาทำลาย</p> <p>2.4) วิธีฟิสิกส์ เช่น การเผาทำลายส่วนของพืชที่เป็นโรค การใช้กับดักกาวเหนียว การกับดักแสงไฟ</p> <p>2.5) ชีววิธี เช่น การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ (ตัวห้ำ ตัวเบียน) การใช้สารชีวภัณฑ์</p> <p>2.6) ใช้สารสกัดจากพืช เช่น สدابเสื่อ สะเดา ตะไคร้หอม ยาสูบ</p> <p>2.7) ใช้สารเคมี ซึ่งแนะนำเป็นวิธีสุดท้าย เมื่อใช้วิธีการอื่นๆไม่ได้ผล โดยใช้ตามอัตราแนะนำในฉลาก</p>

6) การรับรองมาตรฐานการผลิตพืช

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
<p>1. ไม่เห็นความสำคัญของผลผลิต ตามมาตรฐานการผลิตพืช เช่น มาตรฐานการปฏิบัติการผลิตที่ดี (GAP) หรือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์</p> <p>2. ปัจจุบันมีสมาชิกโครงการที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 2 ครัวเรือน</p>	<p>1. แนะนำให้สมาชิกโครงการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดวิธีการปฏิบัติ และวิธีตรวจประเมิน GAP (8 หมวด)</p> <p>1.1) น้ำ</p> <p>1.2) พื้นที่ปลูก</p> <p>1.3) วัตถุอันตรายทางการเกษตร</p> <p>1.4) การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว</p> <p>1.5) การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว</p> <p>1.6) การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา</p> <p>1.7) สุขลักษณะส่วนบุคคล</p> <p>1.8) บันทึกข้อมูลและการตามสอบ</p> <p>2. แนะนำให้สมาชิกโครงการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ (10 หมวด)</p> <p>2.1) พื้นที่</p> <p>2.2) การวางแผนการจัดการ</p> <p>2.3) การเลือกพันธุ์</p> <p>2.4) การจัดการและการปรับปรุงดิน</p> <p>2.5) การจัดการศัตรูพืช</p> <p>2.6) การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว</p> <p>2.7) การบรรจุหีบห่อ การเก็บรักษา และการขนส่ง</p> <p>2.8) การแสดงฉลากและการกล่าวอ้าง</p> <p>2.9) การบันทึกข้อมูลการผลิต</p> <p>2.10) การทวนสอบ</p>

7) การเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน และการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
<p>1. สมาชิกโครงการ มีการเพาะเห็ดนางฟ้ามาตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ แต่ส่วนใหญ่เป็นการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐเพียงอย่างเดียว ขาดการต่อยอดการผลิตด้วยตนเอง ทำให้ไม่มีความยั่งยืนในการผลิต</p> <p>2. สมาชิกโครงการมีดำเนินการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยเน้นการแปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า</p>	<p>1. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการการเพาะเห็ดแบบครบวงจร เพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเพื่อเสริมรายได้ โดยเชื่อมโยงกับงานวิชาการ ของกรมวิชาการเกษตร ที่ตั้งอยู่ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีเทคโนโลยีการผลิตดังนี้</p> <p><i>วัสดุและอุปกรณ์</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) อาหารเพาะ (ขี้เลื่อย รำละเอียด ปูนขาว ดิเกลื้อ) 2) หัวเชื้อเห็ดในเมล็ดข้าวฟ่าง 3) ถุงพลาสติกทนร้อน ขนาด 7x11 นิ้ว 9x13 นิ้ว 4) คอพลาสติกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1-1.5 นิ้ว 5) ฝ้ายหรือสำลี ยางรัด 6) ถังนึ่งไม่อัดความดัน หรือหม้อนึ่งความดัน 7) โรงเรือนหรือสถานที่บ่มเส้นใย และเปิดดอก <p><i>สูตรอาหาร</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขี้เลื่อย 100 กิโลกรัม 2) รำละเอียด 3.5 กิโลกรัม 3) ดิเกลื้อ 0.2 กิโลกรัม 4) ปูนขาวหรือแคลเซียมคาร์บอเนต (หินปูน) 1 กิโลกรัม ผสมน้ำให้มีความชื้น 60-70 % คลุกผสมให้ทั่วใช้ทันที <p><i>วิธีเพาะเห็ด</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผสมวัสดุตามสูตร 2) บรรจุอาหารในถุงพลาสติกทนร้อนกดให้แน่นถึงสูงประมาณ 2/3 ของถุง 3) รวบปากถุงบีบอากาศออกสวมคอพลาสติกแล้วพับปากถุงพลาสติกลงมา รัดยางให้แน่น อุดด้วยสำลีหุ้มพัตด้วยกระดาษหรือฝาครอบพลาสติก 4) นำไปนึ่งฆ่าเชื้อด้วยถังนึ่งไม่อัดความดัน หรือ หม้อนึ่งความดันอุณหภูมิ 90-100 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 3 ชั่วโมง ทิ้งไว้ให้ถุงเย็น

การปฏิบัติของสมาชิกโครงการ	การแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
	<p>5) นำถุงวัสดุออกมาใส่เชื้อเห็ดในเมล็ดข้าวฟ่างลงถุงละ ประมาณ 10-15 เมล็ด (โดยเขย่าเมล็ดข้าวฟ่างให้หัวเจาะออก) เปิดและปิดจุกสำลีโดยเร็ว โดยปฏิบัติในที่สะอาดมิดชิด</p> <p>6) นำไปวางในที่สำหรับบ่มเส้นใย ไม่จำเป็นต้องมีแสง ไม่ต้องให้น้ำที่ก้อนเชื้อ</p> <p>7) เมื่อเส้นใยเจริญเต็มถุงก้อนเชื้อ และเริ่มรวมตัวกันเพื่อเจริญเป็นดอกเห็ด นำไปเปิดถุงให้ออกดอกต่อไป</p> <p><i>สถานที่หรือโรงเรือนสำหรับเปิดดอก</i></p> <p>ควรเป็นสถานที่สะอาด สามารถรักษาความชื้นและการถ่ายเทอากาศได้ดี ไม่ร้อน ภายในประกอบขึ้นวางก้อนเชื้อเห็ดหรือใช้เป็นสำหรับแขวนก้อนเชื้อโรงเรือนสำหรับเปิดดอกควรให้มีขนาดที่สัมพันธ์กับจำนวนของก้อนเชื้อเพื่อรักษาความชื้น และการถ่ายเทอากาศภายในโรงเรือน เช่น ขนาดกว้าง x ยาว x สูง = 3 x 4 x 2.5 เมตร สามารถบรรจุก้อนเชื้อได้ประมาณ 1,500 ก้อน เป็นต้น</p> <p>2. แนะนำให้สมาชิกโครงการ รวมกลุ่มผลิตก้อนเชื้อเห็ดขึ้นเอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต และลดการพึ่งพาจากภายนอก</p> <p>3. แนะนำให้เน้นความสะอาด ถูกสุขลักษณะในกระบวนการแปรรูป เพื่อขอรับรองมาตรฐานในอนาคต</p>

ภาคผนวก 3 รายชื่อสมาชิกโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคริณ (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส และปีที่เข้าอาศัยในพื้นที่โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพฯ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	บ้านเลขที่	เข้าอยู่เมื่อปี พ.ศ.
1	นายนฤพนธ์ โยงปราง	78	2539
2	นางวันดี ถิระทัน	79	2539
3	นายอุทัย ปัญญาผล	80	2539
4	นางบัวลอย อัมพร	81	2539
5	นางลำไย จันทร์สุวรรณ	82	2539
6	นายนฤตม แถบเงิน	84	2539
7	นางศศิธร พึ่งพา	85	2539
8	นางบังอร रिมนุน	86	2539
9	นางอำไพ ดวงทอง	87	2539
10	นายศรศักดิ์ สงสิงห์	88	2539
11	นายสมนึก บัวสำริน	88/1	2540
12	นางประเพียร อามาตมนตรี	88/2	2540
13	นางเตือนใจ ใจกล้า	88/3	2540
14	นางรัชณี ทำสิมมา	88/4	2540
15	นายสัมพันธ์ ทองมาก	88/5	2540
16	นางสิริวัลย์ กล้าหาร	88/6	2540
17	นางคำเพียร คุุ่ก่าจัด	88/7	2540
18	นางสายฝน ใจกล้า	88/8	2540
19	นางกาหลง ก้อนทอง	88/9	2540
20	นายอำนาจ มีศิลป์	88/10	2540
21	นางไพฑูรย์ เจนชัด	88/11	2540
22	นางสุจิตตรา พรประเสริฐ	88/12	2540
23	นางลำยอง ใจกล้า	88/13	2540
24	นางสายบัว อังคะสี	88/14	2540
25	นางเสาร์ สียางนอก	88/15	2540
26	นางรุสสีลาวาตี มาहनอ	89	2544
27	นางรินรดา สาวา	90	2544
28	นางเต็มสิริ พวงเพ็ชร	83	2544
29	นางสมหมาย ซองแก้ว	92	2544
30	นางธวัลพร ลีสกุล	93	2544
31	นางสายใจ ชุ่มบุญ	94	2544
32	นายถวิน ศิริสมยศ	95	2544
33	นางสุพิน อิศรสุข	96	2544

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	บ้านเลขที่	เข้าอยู่เมื่อปี พ.ศ.
34	นางละมัย นราพันธ์	97	2544
35	นายคำพอง บุญขำ	98	2544
36	นางยุพา แก้วเยี่ยม	99	2545
37	นางลลิตา สักลอ	100	2550
38	นางช่อม แก้วระวัง	101	2550

ภาคผนวก 4 การเจริญเติบโตและผลผลิตไม้ผล/ไม้ยืนต้น เมื่ออายุ 22 ปี (พ.ศ. 2561) โครงการหมู่บ้านศิลปอาชีพ
นิคมสร้างตนเองสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จ. นราธิวาส

ชนิดพืช	รอบต้น (ซ.ม.)	ความสูง (ม.)	ทรงพุ่ม (ม.)
มังคุด	35	5.0	6.0
ลองกอง	70	12.0	7.0
เงาะ	50	6.0	3.5
ทุเรียน	98	15.0	6.0
ยางพารา	70	15.0	6.0
มะพร้าว	63	6.0	5.0
สะตอ	85	15.0	7.0
ตะเคียน	47	10.0	2.5
ไม้พยูง	18	10.0	2.5